

А.П. Грінько, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Н.В. Бойченко, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

WEB-ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Темпи розвитку сучасних інформаційних технологій вимагають від фахівців у різних галузях володіння глибокими знаннями ІТ, розуміння тенденцій їх розвитку, вміння передбачати нові можливості, які народжуються на наших очах. Особливо важливим є цей аспект для викладачів та студентів економічних спеціальностей в зв'язку із запровадженням нових форм освітньої діяльності, зокрема дистанційної. Тому регулярний моніторинг прогресу в сфері інформаційних технологій, оцінка їх перспектив в контексті викладацької діяльності є важливим для сучасного викладача.

У контексті уніфікації освітнього процесу, руху української освіти в бік європейського підходу, коли студент в перспективі зможе прослухати та отримати підтвердження зарахування дисципліни в будь-якому, а не лише в своєму, університеті, надзвичайної ваги набуває автоматизація освітнього процесу, обмін інформацією між всіма освітніми закладами, стандартизація представлення освітніх програм, тощо.

Аналіз потреб кінцевого користувача системи дистанційної освіти – студента – свідчить про необхідність інтеграції з нею підсистеми управління освітнім процесом. Оскільки навчальні плани та характеристики дисциплін впливають на формування навантаження та, водночас, на змістовне наповнення дисциплін, відокремлення цих підсистем призводить до дублювання функцій та даних. Оскільки освіта переживає етап кардинальних реформ, зміни в освітньому процесі відбуватимуться вже в найближчому майбутньому. А це означає, що неможливо розробити чи придбати готове програмне рішення, система автоматизації повинна розвиватися, відповідаючи все новим вимогам.

По суті, системи управління освітнім процесом (LMS) – це стратегічні програмні продукти високого рівня для автоматизації планування, здійснення та управління всіма освітніми бізнес-процесами в організації, в тому числі, для складання навантаження, формування розкладу, обліку успішності, організації віртуальних класних кімнат, он-лайн курсів, керованих викладачем.

На нашу думку, головне завдання такої системи — заміна фрагментарних навчальних програм системним інтеграційним інструментом, який дозволяє значно підвищити ефективність навчання.

Для цього LMS повинна здійснювати облік студентів, відслідковувати перебіг вивчення та засвоєння ними навчального матеріалу, вести облік викладачів, оцінювати ефективність їх роботи, здійснювати основні завдання планування освітніх процесів.

Проте системи такого типу, зазвичай, не відповідають за змістовне наповнення дисциплін. Системи управління змістом навчання, навпаки, сфокусовані саме на навчальному контенті. Вони надають авторам дисциплін інструменти для зручної розробки вмісту електронних курсів, при чому розробка відбувається в процесі навчання, дозволяючи задовольнити потреби конкретних студентів в конкретній ситуації на відміну від стандартного підходу, коли курс розробляється в цілому, без врахування особливостей аудиторії слухачів. Система повинна «вміти» збирати конкретний курс з наперед підготовлених фрагментів, при чому швидко та ефективно.

Якісна система управління освітнім процесом дозволяє вищій школі планувати, надавати послуги, управляти освітніми програмами в будь-якому форматі, обраному навчальним закладом самостійно. Вона повинна надавати зручні інструменти розробки курсів викладачам та легко інтегруватися з системами управління змістом навчальних дисциплін.

Таким чином, розвиток інформаційних технологій відбувається настільки бурхливо, що вони не встигають реалізовуватися в конкретних програмних продуктах, зокрема призначених для підтримки дистанційної освіти у вищій школі. Поява нових технологій призводить до миттєвого «старіння» та втрати здатності до конкуренції старих інструментів. Тому слід постійно приділяти увагу стану ринку програмного забезпечення.

Аналіз світової практики використання подібних систем показує, що менше третини курсів дистанційної освіти можна вважати web-орієнтованими, а зміст дисципліни надається у вигляді web-ресурсу лише в 16% випадків. Підкреслимо, мова йде про суто дистанційні, не традиційні дисципліни.

Вивчення, аналіз та порівняння можливостей подібних систем довгий та ресурсоємний процес, для його організації варто об'єднувати зусилля освітніх організацій. В цілому, теоретичні дослідження нових технологій в галузі дистанційної освіти значно випереджають практичне їх застосування, очевидно, комп'ютер не в змозі замінити талант викладача.